༄། །སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་གླིང་།
བགྲོ་གླེང་གི་རྩོམ་ཤོག

བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞི།

རྫོགས་ཆེན་རང་གཞུང་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་པ།

ཀརྨ་ཕུན་ཚོགས།

NGAGYUR NYINGMA INSTITUTE
B.E. 2539 A.D. 1995

གཞུང་ཁུངས། Main Sources

ཀ ཐིག་ལེ་ཀུན་གསལ་གྱི་རྒྱུད། མཁྱེན་བརྩེ་པར་མ། རྒྱུད་འབུམ་ ཅ། ཤོག་ངོས། ༡༢༨ ལེའུ་ ༢…༡༦།།

ཁ རིན་ཆེན་སྤུངས་པའི་རྒྱུད། མཁྱེན་བརྩེ་པར་མ། རྒྱུད་འབུམ་ ཏ། ཤོག་ངོས། ༨༢༦ ལེའུ་ ༢པ།།

ག མུ་ཏིག་ཕྲེང་བའི་རྒྱུད། མཁྱེན་བརྩེ་པར་མ། རྒྱུད་འབུམ་ ཏ། ཤོག་ངོས། ༤༢༣ ལེའུ་ ༤༦༧པ།།

ང རིག་པ་རང་ཤར་གྱི་རྒྱུད། མཁྱེན་བརྩེ་པར་མ། རྒྱུད་འབུམ་ ཐ། ཤོག་ངོས། ༡ ལེའུ་ ༣༥…༣༥།།

ཅ སྒྲ་ཐལ་འགྱུར་རྩ་བའི་རྒྱུད། མཁྱེན་བརྩེ་པར་མ། རྒྱུད་འབུམ་ ཐ། ཤོག་ངོས། ༣༥༦ ལེའུ་ ༢༣༨པ།།

ཆ ཀློང་དྲུག་པའི་རྒྱུད། མཁྱེན་བརྩེ་པར་མ། རྒྱུད་འབུམ་ ཐ། ཤོག་ངོས། ༦༡༡ ལེའུ་ ༨པ།།

ཇ བཀྲ་ཤིས་མཛེས་ལྡན་གྱི་རྒྱུད། མཁྱེན་བརྩེ་པར་མ། རྒྱུད་འབུམ་ ཐ། ཤོག་ངོས། ༦༦༩ ལེའུ་ ༡༢༣པ།།

ཉ ཀློང་ཆེན་པའི་ཚིག་དོན་མཛོད། འབྲུག་གཞུང་པར་མ། མཛོད་བདུན་ ང། རྡོ་རྗེའི་གནས་ ༡༢པ།།

ཏ ཀློང་ཆེན་པའི་ཐེག་མཆོག་མཛོད། འབྲུག་གཞུང་པར་མ། མཛོད་བདུན་ ཅ། རིམ་ཁང་ ༤༩༡༠པ།།

ཐ ཀློང་ཆེན་པའི་ཡིད་བཞིན་མཛོད་འགྲེལ། འབྲུག་གཞུང་པར་མ། མཛོད་བདུན་ ཨེ་ཧཱུྃ། ལེའུ་༡༡༢༡༤པ།།

ད འཇིགས་མེད་གླིང་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཤིང་རྟ། དར་ཐང་པར་མ། པོད་ ང། ལེའུ་ ༡༡པ།།

ན འཇམ་མགོན་མི་ཕམ་པའི་འོད་གསལ་སྙིང་པོ། དར་ཐང་པར་མ། ཤོག་ངོས་༢༣། གཞི་རྒྱུད་སྐབས།།

པ འཇམ་མགོན་མི་ཕམ་པའི་བསྡུས་ཚན། རྣམ་གླིང་དཔྱད་གྲྭ་པར་མ། སེམས་ཅན་གསར་སྐྱེས་སྐབས།།

ཕ འཇམ་མགོན་མི་ཕམ་པའི་གཉུག་སེམས། མཁྱེན་བརྩེ་པར་མ། ཤོག་ངོས་ ༣༥༢། གསུང་འབུམ་ ཨོཾ།

བ རྡོ་གྲུབ་བསྟན་ཉིའི་མཛོད་ཀྱི་ལྡེ་མིག བདུད་འཇོམས་པར་མ། ཤོག་ངོས་ ༨༡༠། གཞི་རྒྱུད་སྐབས།།

མ མཁན་ཡོན་རྒྱའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། བདུད་འཇོམས་པར་མ། པོད་ ཧཱུྃ། ཤོག་ངོས་ ༧༥། ལེའུ་ ༡༡།།

ཙ མོ་ཏ་པཎྜའི་རིས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རིག་པ། ཧྥེ་ལི་སཧྥེར་ཡིང་པར་མ། ༡༩༥༥།༠༠

བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞི་སྤྱིར་བརྗོད་པ།

༄༅། །རང་བྱུང་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་གྱི་གནད་དོན་གཙོ་བོ་ཞིག་ནི་བཅིངས་གྲོལ་ལམ་འཁྲུལ་གྲོལ་གྱི་གཞི་དེ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་བཅིངས་པ་དང་འཁྲུལ་པ་ཞེས་པ་མ་དག་འཁོར་བ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་གྲོལ་བ་ཞེས་པ་གཏན་བདེ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལའང་སོ་སོའི་བློ་ཡི་བྱེ་བྲག་གིས་བཞེད་གཞུང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྣང་སྟེ། ལྷ་བཅས་འདོད་པའི་ཡེ་ཤུ་(Christian) ཁ་ཆེ་(Muslim) ཧིནྡུ་(Hindu) ཛེའུ་(Jew) ཟོ་རོས་ཊེན་(Zoroastrian) སིཁ་(Sikh) བྷ་ཧའི་(Bahai) སོགས་ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོ་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་རྩ་བར་ཁས་ལེན་པ་དང་། རིག་བྱེད་པ་དང་གསང་བ་པ་སོགས་འགས་བདག་དང་། གྲངས་ཅན་པས་སྤྱི་གཙོ་བོ། གཅེར་བུ་པས་སྲོག རྒྱལ་བ་ཅན་གྱིས་དུས། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ནག་ལྷས་ཀྱི་བུ་སོགས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་རྒྱུར་སྨྲ་བ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཅིང་། རང་སྡེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལས་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་དང་དེ་རྟོགས་ནས་བསྒོམ་པས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པས་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་དེ་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཞིར་བཞེད་པ་དང་། དབུ་མ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཞི་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་གཞིར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།། ༼ཐ།ན།ཙ།༽ དེ་ཡང་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་སོ་སོ་ནས་རིགས། དེ་བཞིན་ཉིད། ཆོས་སྐུ། ཆོས་དབྱིངས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། སེམས་ཉིད། མི་ཤིགས་པའི་ཐི་ལ་ཀ གཉུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས། མཁའ་ཁྱབ་མཁའ་ཡི་རྡོ་རྗེ། དོན་གྱི་ཀུན་གཞི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཞི། གཞི་རྒྱུད་རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཅིང་། ༼ཐ།ད།ཁ།༽ ཐེག་པའི་ཡང་རྩེ་ཨ་ཏི་ལྟར་ན་ཐོག་མའི་སྤྱི་གཞི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དོན་གྱི་ཆ་ནས་རྒྱུའི་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་རྣམ་ཐར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ལས་གཞན་དུ་མེད་ཀྱང་བསྟན་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐོག་མའི་གཞིའི་བཞུགས་ཚུལ།

མཐར་འཛིན་གཞི་བདུན་བསྟན་པ། མཐའ་གྲོལ་རང་གཞུང་བཤད་པ། མཐའ་མའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ

གསུམ།

༄། དང་པོ་ནི་གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་འགའ་ཞིག་དམུས་ལོང་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་ཡི་གླང་པོ་ཆེ་ལ་ལག་པས་ཉུལ་ནས་མདོག་དབྱིབས་བརྗོད་པ་ལྟར་རིག་པའི་ཕྱོགས་རེ་ལ་ཞེན་པས་མཐར་འཛིན་པར་གྱུར་ནས་གཞི་ལྷུན་གྲུབ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། ངེས་པ་དོན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་། ཅིར་ཡང་བསྒྱུར་དུ་བཏུབ་པ་དང་། ཅིར་ཡང་ཁས་བླང་དུ་རུང་བ་དང་། སྣ་ཚོགས་ཁྲ་བོ་དང་། ཀ་དག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། མཐར་འཛིན་གཞི་བདུན་པོ་དེ་དག་འགོག་ཚུལ་ནི་གལྟ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གཞན་དུ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པས་འདིར་མི་སྤྲོའོ།། ༼ཀ།ཉ།ཏ།ད།མ།༽ སྤྱིར་རིག་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་སྤྲོས་བྲལ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་གི་ཆ་ནས་ཀ་དག ཡོན་ཏན་རང་ཆས་སུ་ཡེ་ནས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ཆ་ནས་ལྷུན་གྲུབ། ཆོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་འཛིན་སྤྲོས་མཐའ་གང་དུའང་མ་ངེས་པའི་ཆ་ནས་མ་ངེས་པ། རང་བཞིན་གཉིས་མེད་འཕོ་འགྱུར་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ནས་ངེས་པ་ཅན། ངོ་བོ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལས་ཅིར་ཡང་འཆར་རུང་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཅིར་ཡང་བསྒྱུར་དུ་བཏུབ་པ། གཤིས་ལ་ཁས་ལེན་ལས་འདས་ཀྱང་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་ཆ་ནས་ཅིར་ཡང་ཁས་བླང་དུ་བཏུབ་པ། ངོ་བོ་མཚོན་དུ་མེད་ཀྱང་སྣང་ཚུལ་གྱི་གོ་མ་འགགས་པའི་ཆ་ནས་སྣ་ཚོགས་པ་ཡིན་པས་རིག་པ་ལ་ཁྱད་པར་བདུན་ཀ་ལྡན་ཡང་ཁྱད་པར་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་ལ་འཛིན་པས་བཅིངས་ནས་ཕྱོགས་ལྷུང་གི་གཞིར་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ།། ༼ཅ།ཀ།ཏ།ད།༽

༄། གཉིས་པ་མཐའ་གྲོལ་རང་གཞུང་གཞག་པ་ལ། ཐོག་མའི་སྤྱི་གཞི་ཞེས་པ་ནི་རིག་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས། སྣང་སྲིད་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་དབྱིངས། འཁྲུལ་གྲོལ་མཐའ་དག་གི་རྩ་བ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས། ༼ག།༽ དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཀ་ནས་དག་པ་དང་རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཀ་དག་ལྷུན་གྲུབ་ཟུང་དུ་འཇུག་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དབྱིངས་ཀ་དག་གི་ངོས་ནས་གཞལ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་མེད་ཅི་མེད་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཡེ་སྟོང་སྤྲོས་བྲལ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་། རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཆ་ནས་གཞལ་ན་རྒྱ་གར་ཡང་མ་ཆད། ཕྱོགས་གང་དུའང་མ་ལྷུང་བའི་ནང་གསལ་ཡེ་ཤེས་རང་གདངས་འགག་པ་མེད་པར་ཡེ་དག་མཐའ་གྲོལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའོ།། ༼ཀ།ང།ཀ།ཉ།ཏ།༽ ཡང་ཡེ་གཞི་ལ་ངོ་བོ་སྟོང་པ། རང་བཞིན་གསལ་བ། ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ཁྱབ་བཅས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་གསུམ་ལྡན་དུ་ཡང་གསུངས་ཏེ། ༼ཅ།ང།ཀ།ཉ།མ།༽ དེ་ལ་ངོ་བོ་ནི་མཐའ་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཟང་ཐལ་

ལེ་བའི་སྟོང་ཆ་ལ་བརྗོད་པ་དང་། རང་བཞིན་ཞེས་པ་ལྷུན་གྲུབ་འོད་ལྔའི་རང་གདངས་ངང་གི་གསལ་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་བ་དང་། ཐུགས་རྗེ་གཏིང་གསལ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཆོས་སྐུ། རང་བཞིན་གསལ་བ་ལོངས་སྐུ། ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ཁྱབ་སྤྲུལ་སྐུ་བཅས་གཞི་ལ་སྐུ་གསུམ་རང་ཆས་སུ་བཞུགས་ཀྱང་ཕྱི་གསལ་ལྟར་མཚན་མ་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པར་ཅང་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གཞི་ལ་ལྡོག་པའི་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས་བརྒྱད་དུ་གསུངས་ཏེ། ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་དང་། ངང་དང་རང་བཞིན་བདག་ཉིད་གསུམ་དང་། ཀ་དག་དང་ལྷུན་གྲུབ་བཅས་བརྒྱད་དོ།། ༼ག།༡།༽

༄ གསུམ་པ་མཐའ་མའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། གཞི་བདུན་བཀག་ནས་གཞི་གཞན་འདོད་པས་གཞི་བརྒྱད་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་གྲངས་ལ་རྩོད་པ་ལ། སྐྱོན་མེད་དེ། ཀ་དག་ལྷུན་གྲུབ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་བདུན་པོ་ལས་ལོགས་སུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། རང་ངོ་ཀ་ནས་དག་པའོ། །ཞེས་གཞི་ཀ་དག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཀ་དག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞི་ཀ་དག་དང་ལྷུན་གྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་འདོད་ན་ཡ་གྱལ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་གཉིས་ཀ་འཇུག་ཅེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ངོ་བོ་སྟོང་པས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱོན་མི་འབྱུང་ལ་རང་བཞིན་གསལ་བས་ཀ་དག་གི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་། ཀ་དག་གིས་རྟག་མཐའ་བསལ་བ་དང་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་ཆད་མཐའ་བསལ་བས་སྐྱོན་བྲལ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་པའི་བདག་རྟག་པ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། གསལ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༼ཆ།༡།ད།༽

གཞི་ལས་གཞི་སྣང་འཆར་ཚུལ།

གཞི་སྣང་སྤྱིར་བཤད་པ། འཆར་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ཞར་བྱུང་ཐེམ་ལུགས་བཤད་པ་གསུམ།

༄ དང་པོ་ནི་ཐོག་མའི་སྤྱི་གཞི། སེམས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། གཞོན་ནུ་བུམ་པའི་སྐུ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦུབས་རླུང་ཡན་ལག་བཞི་ལྡན་གཡོས་པས་རྒྱ་ཁ་རལ་ཏེ་རིག་པ་གཞི་ལས་འཕགས་ནས་ཕྱི་གསལ་དུ་ཤར་ཚེ། ངོ་བོའི་གདངས་གོ་མ་འགགས་པར་གནས། རང་བཞིན་གྱི་གདངས་འོད་ལྔའི་རྣམ་པར་གསལ། ཐུགས་རྗེའི་གདངས་དཔྱོད་བྱེད་ཤེས་པར་ཤར་ནས་ཀ་དག་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རང་རྩལ་ལས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་འཆར་སྒོ་བརྒྱད་དུ་རང་ཤར་བ་སྟེ། དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་གཙུའི་གནས་ལུགས་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་སོ།། ༼ཇ།༡།ཏ།༽ དེ་ཡང་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་གློ་བུར་དུ་སྤྲིན་འབྱུང་བ་ལྟར། གཞི་ཀ་དག་གི་དབྱིངས་ལ་གཞི་སྣང་ཤར་ཚེ་སྐད་དུ་ཀ་དག་ཆོས་སྐུའི་སྣང་བ་ནས

མཁའ་སྤྲིན་མེད་པ་ལྟ་བུ། ཐད་ཀར་ལྷུན་གྲུབ་ལོངས་སྐུ་འོད་གསལ་གྱི་ཞིང་སྣང་དང་། དེའི་རྩལ་ལས་འོག་ན་གཞི་སྣང་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལྔ་ལྡན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་འཇའ་ཟེར་སྣང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྩལ་ལས་ཕྱོགས་མཚམས་ན་རང་བཞིན་སྤྲུལ་སྐུའི་ཞིང་སྣང་དང་། ཐུགས་རྗེའི་རྩལ་ལས་འོག་ན་འགྲོ་འདུལ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་འགྲོ་དྲུག་གི་སྣང་བ་བཅས་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ལྷུན་སྟུག་ལ་བཀོད་ལེགས་པ། སྒོ་ཡངས་ལ་སྦུབས་ཆེ་བ། གདལ་ཆགས་ལ་དཔངས་མཐོ་བ་དུས་གཅིག་ཏུ་རང་ཤར་བའོ། །གཞི་སྣང་ཤར་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣང་དང་འཁོར་བའི་སྣང་བ་འདི་དག་རིག་པའི་རང་སྣང་ཙམ་ལས་ཐུན་མོང་གི་འཇིག་རྟེན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ལྟ་བུ་གུད་ན་མེད་ཅིང་། མ་དག་པའི་སྣང་བ་འདི་དག་མཐར་ཀ་དག་གི་ས་ལ་གྲོལ་དུས་སྦུབས་འཐོ་བས་རུ་ལོག་ཏུ་གཏང་བ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།། ༼ག།༣།ཛ།ཏ།༽

༄ གཉིས་པ་འཆར་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ལྷུན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་འཆར་ཚུལ་དྲུག་དང་སྒོ་གཉིས་ནི། ཐུགས་རྗེ་ལྟར་འཆར་བའི་གོ་མ་འགགས་པས་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་འབྱུང་ཞིང་སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་རུང་བ་དང་། འོད་ལྟར་འཆར་བའི་སྣང་བ་མ་འགགས་པས་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་འོད་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུ་འབྱུང་ཞིང་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་འཆར་རུང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྟར་འཆར་བའི་ལོངས་སྤྱོད་མ་འགགས་པས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་ཞིང་འཁོར་འདས་མཚམས་སྦྱོར་རུང་བ་དང་། སྐུ་ལྟར་འཆར་བའི་ངོ་བོ་མ་འགགས་པས་འོད་གསལ་སྐུའི་སྣང་བ་འབྱུང་ཞིང་འགྲོ་བའི་ལུས་དང་རྒྱལ་བའི་སྐུ་སྣང་རུང་བ་དང་། གཉིས་མེད་ལྟར་འཆར་བའི་ལྟ་བ་མ་འགགས་པས་གཅིག་དང་དུ་མར་དབྱེད་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་འགྲོ་བའི་སྒོ་གསུམ་དང་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གསུམ་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རུང་བ་དང་། མཐའ་གྲོལ་ལྟར་འཆར་བའི་ཐབས་མ་འགགས་པས་ལྷུན་གྲུབ་རང་ངོ་གསལ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་རུང་བ་དང་། དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ལྟར་འཆར་བའི་གོ་མ་འགགས་པས་མྱང་འདས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་རུང་བ་དང་། མ་དག་འཁོར་བའི་སྒོ་ལྟར་འཆར་བའི་གོ་མ་འགགས་པས་འཁོར་བ་འགྲོ་དྲུག་གི་སྣང་བ་འབྱུང་རུང་བའོ།། ༼ཁ།ཛ།༣།ཏ།༽

དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་ཤེལ་གོང་ལ་འོད་རང་ཆས་སུ་ཡོད་ཀྱང་རྡུལ་དང་བྲལ་ཞིང་ཉིན་ཟེར་དང་འཕྲད་དུས་འོད་ལྔ་འཆར་ལ་དེ་མིན་ན་མི་འཆར་བ་ལྟར། གཞི་ལ་གཞི་སྣང་རང་ཆས་སུ་ཡོད་ཀྱང་ཡེ་གཞི་དབྱིངས་ཀ་དག་དང་གྲོལ་ས་མཐར་ཐུག་གི་ཀ་དག་རང་དུས་སུ་གཞི་སྣང་མི་འཆར་ལ། རིག་པ་གཞི་ལས

འཕགས་ནས་མཐར་ཐུག་གི་གྲོལ་ས་མ་ཟིན་བར་དུ་གཞི་སྣང་འཆར་བས་གཞི་སྣང་ལ་གནས་པའི་སྐབས་དེར་རིག་པ་འོད་ཀྱི་ཁང་པར་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་གཞི་དུས་དང་འབྲས་དུས་སུ་རིག་པ་དབྱིངས་ལ་ནང་གསལ་དུ་གནས་པ་དང་། ལམ་གྱི་དུས་དང་པོའི་གཞི་སྣང་ཤར་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྙིང་ན་གནས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་བར་དོའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་གསལ་དུ་སྣང་བའོ། །སྙིང་ན་གནས་དུས་གཞི་གནས་སུ་གསུངས་པའང་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཞི་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་གཞི་ལ་གནས་པ་མིན་ཏེ། གཞི་སྣང་ལ་གནས་པའོ། །དེས་ན་བར་དོ་ལ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྣང་བ་རྣམས་འཆར་ཞིང་། ཚེ་འདིར་ཡང་བཞུགས་སྟངས་གསུམ་དང་གཟིགས་སྟངས་གསུམ་གྱིས་གནད་བཅུན་པས་སྒྲོན་མ་བཞིའི་ལམ་ནས་གཞི་སྣང་འཆར་ཏེ། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་སྐབས་གཙོ་བོ་མ་དག་འཁོར་བའི་སྒོ། ཉམས་གོང་འཕེལ་ལ་འོད་ལྟར་འཆར་བ། རིག་པ་ཚད་ཕེབས་ལ་སྐུ་ལྟར་འཆར་བ། ཆོས་ཉིད་ཟད་སར་གཉིས་མེད་དང་མཐའ་གྲོལ་ལྟར་འཆར་བ། དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་དང་ཐུགས་རྗེ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྟར་འཆར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་ངོ་།། ༼ཅ།ཏ།༽

༄ གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་ཐིམ་ལུགས་བཤད་པ་ལ། དེ་ལྟར་གཞི་ལས་གཞི་སྣང་ཤར་ནས་ངོ་ཤེས་ཀྱང་མ་ཤེས་ཀྱང་ཤེལ་འོད་ནང་དུ་འདུས་པ་ལྟར་སྣང་བ་ཆེན་པོ་གཞི་རང་ལ་ཐིམ་པ་སྟེ། ཐིམ་ཚུལ་དཔེ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ནི། ཉི་མའི་སྙིང་པོ་ལ་ཟེར་ལྟར་ཐུགས་རྗེ་ཐུགས་རྗེ་ལ་ཐིམ་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཚོན་ལྟར་འོད་འོད་ལ་ཐིམ་པ་དང་། མ་པང་དུ་བུ་འཇུག་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པ་དང་། བུམ་ནང་དུ་སྐུ་གཟུགས་བཅུག་པ་ལྟར་སྐུ་སྐུ་ལ་ཐིམ་པ་དང་། ཆུ་ལ་ཆུ་ལྟར་གཉིས་མེད་གཉིས་མེད་ལ་ཐིམ་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་གྲོལ་མཐའ་གྲོལ་ལ་ཐིམ་པ་དང་། སྤྲའི་ཚོན་ཐག་འདུས་པ་ལྟར་མ་དག་པའི་སྒོ་དག་པའི་སྒོ་ལ་ཐིམ་པ་དང་། སེངྒེ་གངས་འཛིན་པ་ལྟར་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ངོ་བོ་ལ་ཐིམ་ནས་གཏིང་གསལ་དུ་གནས་པའོ།། ༼ཁ།ང།ཅ།ཏ།༽ མདོར་ན་གཞི་ལས་གཞི་སྣང་ཤར་ནས་འཁྲུལ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐིམ་སྟེ་གཞི་རང་མལ་དུ་གནས་པའི་རིག་གདངས་ལ་གཞི་ལྷུན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྦུབས་དང་། གཞི་སྣང་ལྷུན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྣང་བ་སོགས་ལམ་དུས་ཀྱི་རིག་གདངས་ལ་ལམ་ལྷུན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྦུབས་དང་། གཞི་སྣང་རང་སྣང་དུ་ངོ་ཤེས་ནས་གྲོལ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐིམ་སྟེ་ནང་གསལ་དུ་གནས་པའི་རིག་གདངས་ལ་འབྲས་བུ་ལྷུན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྦུབས་ཞེས་བྱའོ།། ༼ཏ།མ།༽ ག་བུར་དེ་ཚད་ནད་ལ་ཡོན་ཏན་དང་གྲང་ནད་ལ་སྐྱོན་དུ་ཤར་ཡང་སྐྱོན་ཡོན་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་གཞི་དང་གཞི་སྣང་ཡང་ངོ་ཤེས་པ་ལ་གྲོལ་རྐྱེན་བྱེད་པས་ཡོན་

ཏན་དང་མ་ཤེས་པ་ལ་འཁྲུལ་རྐྱེན་བྱེད་པས་སྐྱོན་དུ་ཤར་ཡང་ངོ་བོ་སྐྱོན་ཡོན་གང་དུའང་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་གཞི་སྣང་དག་མ་དག་ཤར་བ་ཙམ་གྱིས་ཕན་གནོད་གང་ཡང་མི་བྱེད་ཅིང་རང་སྣང་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་པ་དང་མ་ཤེས་ནས་ཞེན་པ་འདི་གྲོལ་འཁྲུལ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་རང་སྣང་དུ་བལྟས་ནས་དགག་སྒྲུབ་སྤང་བླང་མེད་པར་རིག་པ་རྒྱ་ཡན་དུ་འཇོག་པས་གཉིད་སངས་པས་རྨི་ལམ་ལོག་པ་ལྟར་འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་སྟོང་ཡང་སྟོང་ཞིག་ཏུ་རང་ལོག་གཏོང་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོའི་ལམ་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་གསུངས་སོ།། ༼ཏ།མ།༽

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་གྲོལ་ཚུལ།

རང་ངོ་ཤེས་ནས་གྲོལ་ཚུལ། གྲོལ་ནས་དབྱིངས་ན་བཞུགས་ཚུལ། དབྱིངས་ནས་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་གསུམ།

༡ དང་པོ་ནི་ཐོག་མའི་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད། དབྱིངས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལས་ནང་གདངས་ཕྱིར་འཕགས་ཏེ་ལྷུན་གྲུབ་སྒོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྣང་བ་ཤར་བའི་སྐད་ཅིག་ལ་ཐུགས་རྗེ་མ་རིག་པའི་ཆར་ལྡོག་པར་བརྩམས་པ་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོར་རང་གདངས་སུ་ངོ་ཤེས། གཉིས་པར་གཞི་ཤེས་མ་རིག་པ་དྲུག་པོ་བཅོམ་སྟེ། ཁྱད་ཆོས་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་གདོད་མའི་ཟད་ས་ཀ་དག་ཆེན་པོར་སངས་རྒྱས་པའོ།། ༼ཅ།ཉ།༽ ཁྱད་ཆོས་དྲུག་ནི། གཞི་སྣང་ཤར་བ་ལས་འཁྲུལ་པ་མ་མཆེད་པར་རང་གི་རིག་པའི་ངོ་བོར་སྣང་བ་ལ་རང་ངོར་སྣང་བ་དང་། འཁྲུལ་གྲོལ་གང་དུའང་ལུང་མ་བསྟན་པའི་གཞི་ལས་འཕགས་ཏེ་གྲོལ་བ་ལ་གཞི་ལས་འཕགས་པ། སྨིན་བྱེད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཞི་ཉིད་འབྲས་བུར་སྨིན་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ། དེ་མ་ཐག་ཤེས་རབ་ཉིད་ཀྱང་སྐུར་སྨིན་ནས་བཙན་ས་ཟིན་པ་ལ་ཕྱེད་ཐོག་གྲོལ་བ། གཞན་གྱི་རྐྱེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་སྣང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་ནས་གྲོལ་བས་གཞན་ལས་མ་བྱུང་བ། གྲོལ་ནས་འཆར་ཚུལ་ཀ་དག་རང་ས་ལ་ཐིམ་ནས་གནས་པས་རང་སར་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ།། ༼ཏ།ད།མ།༽ རྩིས་ཚུལ་གཞན་ཡང་། སྣང་བ་ལྷུན་གྲུབ། ལྷུན་གྲུབ་རང་སྣང་། རང་སྣང་ཡེ་ཤེས། ཡེ་ཤེས་ཡེ་གྲོལ། ཡེ་གྲོལ་རང་རིག རང་རིག་ཆོས་སྐུ་བཅས་དྲུག་དང་། རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ། ལུང་ལས་མ་བྱུང་བའི་མན་ངག སེམས་ལས་མ་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས། རང་སྣང་། རང་ཤར། རང་གྲོལ་བཅས་དྲུག་གོ །གང་ནས་གྲོལ་ན། གཞི་ལས་འཕགས་ནས་གྲོལ་བ་ཡིན་གྱི་གཞི་ཐོག་ནས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་གཞི་ལས་འཕགས་ཏེ་རང་སྣང་ཤར་ནས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གང་དུ་གྲོལ་ན། མཐར་ཕྱིན་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ས་ལ་གྲོལ་གྱི་གཞི་ཐོག་ཏུ་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།

སླར་ལྡོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་གྲོལ་ན། གཞི་ཤེས་ལྷུང་མ་བསྟན་གྱི་མ་རིག་པ་བཅོམ་ཞིང་ཟག་མེད་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་ནས་སྒྲིབ་པ་ཡེ་དག་དང་ཚོགས་ཡེ་རྫོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་གྱི་སྦྱངས་རྟོགས་མ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སུ་གྲོལ་ན། ཐོག་མའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་བཟང་འོད་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གདོད་མའི་མགོན་པོ་གཅིག་ཡོད་དམ་སེམས་ཅན་ལྟར་དུ་མ་ཡོད་སྙམ་ན། འཇམ་མགོན་བླ་མ་མི་ཕམ་པས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། གཞི་ལས་གཞི་སྣང་ཤར་ཙམ་ནས་ང་བདག་ཏུ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་མེད་ཅེས་གསུངས། ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་འདས་ད་ལྟ་མ་འོངས་གསུམ་དུ་གཞི་སྣང་ངོ་ཤེས་ནས་གྲོལ་བའི་གདོད་མའི་མགོན་པོ་དུ་མ་སྲིད་ཀྱང་སྔར་གྱི་ཐོག་མའི་མགོན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དུས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཕྱིས་སུ་རང་ངོ་ཤེས་ནས་གྲོལ་བ་དང་ལམ་མས་སྦྱོང་གིས་གྲོལ་བ་དག་ལའང་གདོད་མའི་མགོན་པོ་དང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ཡོད་དོ།། ༼ཏ་པ།༽

༄ གཉིས་པ་གྲོལ་ནས་དབྱིངས་ན་བཞུགས་ཚུལ་ནི། ཁྱད་ཆོས་དྲུག་གིས་གྲོལ་ནས་ཀ་དག་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་གྱུར་པས་རང་ངོ་ནང་གསལ་གཞོན་ནུ་བུམ་སྐུའི་ཀློང་དུ་གཏིང་གསལ་གྱི་གདངས་ནུབ་པ་མེད་ཅིང་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ན་ཟར་ཚགས་སུ་འཁྱིལ་ཏེ་བཞུགས་པའི་ཚུལ་ནི་བརྗོད་དང་སྦྱར་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ།། ༼ད་ཏ།༽

༄ གསུམ་པ་དབྱིངས་ནས་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ནང་དབྱིངས་ཀ་དག་ཆེན་པོ་ཆོས་སྐུའི་ཞིང་ལ་བཞུགས་པ་ལས་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་རྩལ་ལས་རང་སྣང་ལོངས་སྐུའི་ཞིང་ཁམས་ལ་བསམ་ཡས་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲྭ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞི་བ་དང་ཁྲག་འཐུང་ཁྲོ་བོའི་ལྷ་ཚོགས་བཅས་པ་བཀོད་པ་དང་། ངོ་ལས་འཁྲུལ་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཐུགས་རྗེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་རིགས་ལྔའི་རྒྱལ་བ་སོ་སོའི་གདུལ་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཁྱབ་པ་བཀོད་ནས་ནམ་མཁའ་གར་ཁྱབ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་མཛད་དེ་འགྲོ་དོན་འབད་མེད་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། །དེ་ལྟར་ཞིང་ཁམས་བཀོད་པ་དེ་ཡང་ཆོས་སྐུའི་དུས་སུ་འོད་གསལ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོའི་ཞིང་ཁམས་དང་། ལོངས་སྐུའི་དུས་སུ་ཚངས་པ་རྔ་སྒྲའི་ཞིང་ཁམས་དང་། སྤྲུལ་སྐུའི་དུས་སུ་ཚངས་ཆེན་གྱི་བསྐལ་པ་འམ་ཞིང་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །ཚངས་ཆེན་གྱི་ཞིང་ལ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་གངས་ཆེན་མཚོའི་སྐུར་སྣང་བའི་གདུལ་ཞིང་གཞི་དང་སྙིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་ལྟ་བུ་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་ནང་གསེས་མི་མཇེད་འཇིག་རྟེན་ལྟ་བུ་དཔག་མེད། དེ་ལ་གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་སོགས་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ཕལ་ཆེར་ཀུན་ཏུ་བཟང་

པོའི་སྤྲུལ་པས་དངོས་སུ་མཛད་ལ། ལ་ལར་རྒྱུད་གཞན་གྱིས་བསྡུས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འགྲོ་དོན་མཛད་ཀྱང་དེ་དག་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་ལམ་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་བས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་བརྒྱུད་ནས་དོན་མཛད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་ཧོག་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྣམ་རོལ་དང་རྒྱུད་གཞན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན་པར་མདོ་རྒྱུད་དུ་མའི་ལུང་གིས་གསལ་བར་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་རྗེས་བཞེད་དོ།། ༼༡།༧།༤།༽

སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འཁྲུལ་ཚུལ།

གཞི་ལས་འཁྲུལ་པ་འབྱུང་ཚུལ། འཁྲུལ་ནས་འཁོར་བ་གྲུབ་ཚུལ། འཁོར་ཡང་དབྱིངས་ལ་གནས་ཚུལ་གསུམ།

༈ དང་པོ་ནི་གཞི་གཞོན་ནུ་བུམ་སྐུ་རྒྱ་རལ་བ་ན་རང་བཞིན་གྱི་གདངས་འོད་ཁྱིམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་ཞིང་ཐུགས་རྗེ་དཔྱོད་བྱེད་ཤེས་པར་ཤར་བ་ལ་རང་སྣང་ཡིན་པར་ངོ་མ་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་གློ་བུར་དུ་རྒྱུ་གསུམ་རྐྱེན་བཞིས་འཁྲུལ་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། རྒྱུ་མ་རིག་པ་གསུམ་ནི། རིག་པ་རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྩལ་སྣང་རང་ངོར་མ་རིག་པའི་རྨོངས་ཙམ་གྱི་ཆ་ལ་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་མ་རིག་པ། རང་སྣང་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ཀྱང་ངོ་མ་ཤེས་ནས་ཞེན་པའི་ཆ་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པ། ཡུལ་སྣང་དང་རིག་པ་ཐ་དད་པར་ཕྱེ་ནས་མིང་དོན་བདག་ཏུ་སོ་སོར་ཀུན་ནས་བཏགས་པའི་རྟོག་པ་འཆར་རུང་དུ་སོང་བ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་གསུངས་སོ།། ༼༣།༡།༧།༥།༽ རྐྱེན་བཞི་ནི། གཞི་འོད་ཁྱིམ་ལྟར་གནས་པ་རྒྱུའི་རྐྱེན། རང་འོད་ཕྱིར་ཤར་བ་དམིགས་པའི་རྐྱེན། འོད་ཁྱིམ་དུ་གནས་པ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་ཆ་ཕྲ་བ་ཤར་བ་བདག་པོའི་རྐྱེན། རྒྱུ་མ་རིག་པ་གསུམ་དང་རྐྱེན་བཞི་དུས་མཚུངས་པ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནོ། །འཁྲུལ་པ་སྔ་མ་སྔོན་སོང་མེད་ཀྱང་གཞིའི་འོད་གསལ་གྱིས་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་འཁྲུལ་པ་གློ་བུར་དུ་བྱུང་ལ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཟུང་འཛིན་འཁྲུལ་པའི་སེམས་དེ་ལ་འཁྲུལ་པ་བཏགས་པའི་གཞིའམ་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་འཁྲུལ་པའི་ཚེ་ཕྱོགས་གང་དང་གྲངས་དང་དུས་ཇི་ཙམ་ན་འཁྲུལ་ཅེ་ན། ངེས་པ་མེད་དེ། དབྱིངས་ཀྱི་ངང་ལས་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་གཡོས་པས་དབྱིངས་ཀྱི་གར་ཁྱབ་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་འཁྲུལ་རུང་སྟེ། ཆུ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་ཆུ་བུར་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འཇམ་མགོན་བླ་མ་མི་ཕམ་པས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལུགས་འདིར་སེམས་རྒྱུད་གསར་སྐྱེས་ཁས་ལེན་རུང་ངོ།། ༼པ།༽

༄ གཉིས་པ་འཁྲུལ་ནས་འཁོར་བ་གྲུབ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་རང་སྣང་ངོས་མ་འཛིན་པ་ལས་གཟུང་འཛིན་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་མ་རིག་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་དྲུག་ཏུའང་དབྱེ་བ་ཡོད། མ་རིག་པའི་རོལ་པ་ལས་སེམས་བཅུ་གཅིག་བྱུང་ཞིང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ཡིད་དྲུག་བྱུང་བ་དང་། ཡིད་ལས་ཚོགས་དྲུག་གི་རྟོག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཇི་ཆེ་ཇི་རགས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་དང་ལུས་གྲུབ་སྟེ་ཀུན་གཞི་ལ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་སད་པའི་གནས་དོན་ལུས་གསུམ་གྱི་སྣང་བ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་སྲིད་པ་འཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་རྒྱ་འབྱམས་སུ་མཆེད་པས་ཨ་ཐང་ཆད་དེ་འཁྲམས་པ་ཡིན་ནོ།། ༼ངམ།༽ དེ་ལྟར་འཁྲུལ་པ་འབྱུང་ཚེ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་དུ་བྱུང་ཞིང་། འཆི་ཁར་ཐིམ་རིམ་སྐབས་སུ་ལུགས་ལས་ལྡོག་སྟེ་འཁྲུལ་སྣང་སྟོང་ནས་འཁོར་བ་རུ་ལོག་པ་ན་དང་པོ་ཀ་དག་གི་སྣང་བ་ཤར་བ་ནས་ཆོས་ཉིད་བར་དོའི་སྣང་བ་རྣམས་འཆར་ཚེ་ངོ་ཤེས་ན་གྲོལ་ལ་མ་ཤེས་ན་སླར་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།། ༼ཏམ།༽

༄ གསུམ་པ་འཁོར་ཡང་དབྱིངས་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་ཆུ་ཆབ་རོམ་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་ཀྱང་ཆུའི་རང་བཞིན་ལས་མི་འདའ་བ་བཞིན་རིག་པ་རང་ངོ་མ་ཤེས་པར་མ་དག་འཁོར་བའི་རྣམ་པར་འཆར་ཡང་རིག་པའི་ངང་ལས་བྱུང་བ་དང་ལ་གནས་པ་དང་ལ་རོལ་པ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་གཡོས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་དག་མཉམ་འབའ་ཞིག་སྟེ། མ་དག་སྲིད་པའི་རྫུན་སྣང་འདི་ཀུན་མེད་སྣང་སྟོང་གཟུགས་གཞི་མེད་རྩ་བྲལ་སྒྱུ་མ་ལྟར་ཡིན་པ་སྤྱིའི་རྣམ་དག་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་དག་གི་སྒོ་ནས་བཤད་དོ།། ༼གཅཉན།༽ དེ་ལྟར་འཁོར་འདས་སྣང་སྲིད་ཐམས་ཅད་ཐོག་མའི་རིག་པ་འདི་ལས་བྱུང་ཞིང་མཐར་ཡང་འདིའི་ངང་དུ་ཐིམ་པ་ལས་གཞན་དུ་ཡོལ་བ་མེད་པས་རིག་པ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ལ་འུབ་ཆུབ་པའོ། །འོན་ཀྱང་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་འཛིན་ཞེན་ཨ་འཐས་ཀྱིས་འཁྲུལ་པ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་བྱུང་ཞིང་འགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་འཁོར་ནས་རིག་པའི་སྙིང་པོ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ནས་གནས་པ་སྟེ། སད་པའི་དུས་ཚོགས་དྲུག་གི་རྟོག་པ་རྒྱུ་བ་རགས་པས་སྤྲུལ་འཕྲུལ་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་སྒྲིབ། རྨི་ལམ་གྱི་དུས་ན་རླུང་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་ཞེན་པས་རང་སྣང་ལོངས་སྐུ་ལ་སྒྲིབ། གཉིད་མཐུག་གི་དུས་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ལོག་ནས་དྲན་མེད་དུ་འཐུན་པས་མི་རྟོག་ཆོས་སྐུ་ལ་སྒྲིབ། སྙོམས་འཇུག་གི་དུས་ན་བདེ་བའི་རོས་མྱོས་པས་ཟུང་འཇུག་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ།། ༼ན།༽

མཇུག་བསྡུ།

༄ མདོར་ན་གཞི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཀ་དག་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་འདི་ཉིད། གྲོལ་

ལམ་གྱིས་ངོ་སྤྲོད་རྒྱུའི་དབང་བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐབས་ལམ་གྱིས་འཆར་རྒྱུའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས། འདིའི་བཞུགས་ཚུལ་མ་ཤེས་ན་ལམ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཀ་དག་ཁྲེགས་ཆོད་དང་ལྷུན་གྲུབ་ཐོད་རྒལ་ཉམས་སུ་ལེན་མི་ཤེས་ལ། དེ་མ་ནུས་ན་འབྲས་བུ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཉིད་ཟད་སར་སོན་པ་མེད་པས་གཞི་དང་གཞི་སྣང་གི་གནད་རྣམས་མཁྱེན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་མོད། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་དོན་འདི་འདྲ་དག་པའི་སེམས་དཔས་ཀྱང་ཇི་བཞིན་བརྗོད་མི་ནུས་ན་བདག་ལྟ་བུའི་སྐལ་ཆད་ཅིག་གིས་དམུས་ལོང་གིས་མར་གྱི་ཁ་དོག་སྨྲས་པའི་ངང་ཚུལ་ཙམ་ལས་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་བརྗོད་པར་ག་ལ་བཟོད། འདི་ན་ཅུང་ཟད་བསྒྱུར་བློས་བྱས་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལེགས་གསུང་གི་མདུ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་གདོད་མའི་མགོན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས། ཚུལ་འདི་གསང་བ་སྙིང་ཐིག་གི་དགའ་བའི་གནས་ཏེ། རྒྱུད་དང་མན་ངག་ན་གསལ་བར་གསུངས་ཀྱང་བོད་འདིར་སྟོན་ཆད་སློང་ནུས་པ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བས་ཕྱིན་ཆད་གནད་འདི་ཤེས་པ་བྱུང་ན་ཡི་གེ་འདིའི་མཐུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་དབང་མཁྱེན་བརྩེ་འོད་ཟེར་གྱིས། འདི་ནི་འཁོར་འདས་འབྲེལ་བའི་སྒོ་འཕར་ཏེ། །ཐེག་རྩེ་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་སྡེ་དང་། །མན་ངག་ལྡེ་མིག་གཏེར་ལྡན་རི་ཡི་ལྗོངས། །དྲི་མེད་འོད་ཟེར་སྟོང་ལྡན་གཅིག་གིས་ཕྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། ༼ཏ།ད།༽

གཉིང་མཐའ་མི་མངོན་གཞིས་ཀྱི་ཆུ་མཛོད་ཆེ། །བདག་བློ་ཁྲིན་པའི་ལག་འགྲོའི་ཡུལ་མ་ཡིན།།
ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཅུང་ཞིག་གང་ཐོབ་པ། །འདི་ནི་བླ་མ་དམ་པའི་བྱིན་ལས་ཡིན།།

ཚུལ་འདི་བརྗོད་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་ཡིས། །མཁའ་མཉམ་ཡིད་ཅན་སེམས་ཀྱི་རྟེན་རིས་ཀུན།།
མེད་སྣང་གཟུང་འཛིན་འཆིང་བའི་མཚང་བརྗོལ་ནས། །ཀུན་བཟང་རིག་པའི་ཀློང་དུ་ཞི་གྱུར་ཅིག།

སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཁང་དུ་ཧྲཱིཀླུཿཀརྨ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་རབ་གནས་ན་ཚོད་ལྡན་གྱི་གྲོ་བཞིན་ཟླ་བའི་ཉ་ལ་བྲིས་པ་འདིས་ཀུན་བཟང་ཐུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཕན་གྱུར་ཅིག། །།